

I. Kaskadowe arkusze stylów – wprowadzenieⁱ

Kaskadowe arkusze stylów, CSS (*ang. Cascading Style Sheets*) – pozwalają tworzyć reguły określające wygląd zawartości elementów.

1. Składnia CSS

selektor {właściwość: wartość;}

deklaracja

selektor {właściwość: wartość;}

- **deklaracja** – wskazuje, w jaki sposób należy wyświetlać element określony w selektorze. Każda deklaracja składa się z dwóch części: właściwości i wartości, oddzielonych od siebie dwukropkiem.
- **selektor** – określa, do jakich znaczników języka HTML odnosi się dalsza część definicji stylu. Selektorem może być dowolny znacznik HTML (np. p, h1, li, body itd.)
- **właściwość** – wskazuje konkretny aspekt wyglądu elementu, który chcemy określić (np. kolor, czcionka, szerokość, wysokość, obramowanie), czyli określa jaki atrybut znacznika będzie ustawiony.
- **wartość** – wskazuje konkretne ustawienie, które chcemy nadać wybranej właściwości, czyli określa konkretną wartość atrybutu.

2. Wstawianie stylów

a. Styl lokalny (w linii)

Styl lokalny definiowany jest w tej samej linii, w której znajduje się element formatowany. Umieszczany jest bezpośrednio w dokumencie HTML. Nie spełnia wymogów kaskadowych arkuszy stylów i powinien być stosowany bardzo oszczędnie.

b. Styl wewnętrzny

Wewnętrzny arkusz stylów umieszczany jest w dokumencie HTML, wewnątrz znacznika `<style>...</style>`, który zawsze występuje w części nagłówkowej dokumentu `<head>...</head>`. Tę metodę wstawiania do dokumentu stosuje się wtedy, gdy elementy formatowane pojawiają się na stronie wielokrotnie i wszystkie powinny mieć takie same atrybuty formatowania.

c. Styl zewnętrzny

Wstawianie zewnętrznych arkuszy stylów polega na utworzeniu pliku tekstowego z rozszerzeniem `.css`, który będzie zawierał definicję wszystkich stylów używanych w projektowanej witrynie. W części nagłówkowej dokumentu `<head>...</head>` powinien znaleźć się odnośnik do tzw. zewnętrznego arkusza stylów, czyli do pliku z rozszerzeniem `.css`. Odnośnik umieszczony w dokumencie HTML powinien mieć postać:

`<link rel="stylesheet" type="text/css" href="styl.css" />`

- **<link>** - element ten może być używany w dokumentach HTML, by informować przeglądarkę, gdzie znajduje się plik CSS, którego należy użyć. Jest to element pusty (nie ma znacznika zamykającego), umieszczany wewnątrz elementu `<head>`. Należy podać w nim trzy atrybuty: `rel`, `type`, `href`.
- **rel** – atrybut ten określa związek pomiędzy stroną HTML a dołączanym plikiem. W przypadku dołączania zewnętrznych arkuszy stylów powinien mieć wartość `stylesheet`.
- **type** – atrybut ten określa typ dokumentu dołączanego do strony. Powinien mieć wartość `text/css`.
- **href** – atrybut ten określa ścieżkę dostępu do pliku CSS.

Tworząc witrynę składającą się z więcej niż jednej strony, należy korzystać z zewnętrznych arkuszy stylów. Takie rozwiązanie:

- pozwala, by wszystkie strony używały tych samych reguł
- zapewnia separację treści od prezentacji
- pozwala wprowadzać modyfikacje stylów tylko w jednym pliku (a nie na każdej ze stron)

Uwaga!

Dokument HTML może używać więcej niż jednego zewnętrznego arkusza stylów CSS. W tym celu należy w jego kodzie umieścić po jednym elemencie `<link>` dla każdego dołączanego pliku CSS.

d. Import arkusza stylów

Do zewnętrznego lub wewnętrznego arkusza stylów można zaimportować zewnętrzny arkusz stylów. Plik z zaimportowanym arkuszem stylów może znajdować się w dowolnym miejscu. Należy jednak prawidłowo zdefiniować ścieżkę dostępu do niego. Importowanie arkusza stylów odbywa się podobnie jak dołączanie zewnętrznego arkusza. Priorytet dołączanego arkusza jest taki sam jak priorytet arkusza, do którego został zaimportowany. Polecenie importowania arkusza ma postać:

```
<style>
```

```
    @import url("adres importowanego arkusza stylów css");
```

```
</style>
```

3. Komentarze

Komentarze w CSS umieszcza się w następującym bloku:

```
/* ...treść komentarza ... */
```

4. Przykłady

```
<!DOCTYPE html>
<html lang="pl">
  <head>
    <meta charset="utf-8" />
    <title> Test CSS</title>
  </head>
  <body>
    <h1> Lorem ipsum</h1>
    <p style="color: red;">Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur
adipiscing elit. Donec varius lacinia elit, ultricies venenatis velit consequat nec.
Quisque ullamcorper vulputate felis sed aliquam. Mauris vulputate luctus erat, non
placerat sapien ornare id. Nulla vulputate orci consequat tortor suscipit facilisis.
Duis quis leo lectus. Nullam non dapibus erat. Mauris ut semper dui. Etiam
pellentesque ac ligula id convallis. Donec condimentum elit eros, id finibus sapien
pretium in. Donec eros ante, sollicitudin sagittis sem blandit, pharetra congue
felis. Maecenas luctus massa vel est porttitor, sit amet tempus tortor placerat.
Orci varius natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus
mus. In hac habitasse platea dictumst. Nulla lacinia ipsum ac nulla commodo
convallis. Donec justo leo, porta eu commodo vitae, venenatis a nunc.</p>
  </body>
</html>
```

Rysunek 1. Styl lokalny (styl w linii)

```

<!DOCTYPE html>
<html lang="pl">
  <head>
    <meta charset="utf-8" />
    <title> Test CSS</title>
    <style type="text/css">
      p{ color: red;}
    </style>
  </head>
  <body>
    <h1> Lorem ipsum</h1>
    <p>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Donec varius
lacinia elit, ultricies venenatis velit consequat nec. Quisque ullamcorper vulputate
felis sed aliquam. Mauris vulputate luctus erat, non placerat sapien ornare id.
Nulla vulputate orci consequat tortor suscipit facilisis. Duis quis leo lectus.
Nullam non dapibus erat. Mauris ut semper dui. Etiam pellentesque ac ligula id
convallis. Donec condimentum elit eros, id finibus sapien pretium in. Donec eros
ante, sollicitudin sagittis sem blandit, pharetra congue felis. Maecenas luctus
massa vel est porttitor, sit amet tempus tortor placerat. Orci varius natoque
penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus. In hac habitasse
platea dictumst. Nulla lacinia ipsum ac nulla commodo convallis. Donec justo leo,
porta eu commodo vitae, venenatis a nunc.</p>
  </body>
</html>

```

Rysunek 2. Styl wewnętrzny

```

<!DOCTYPE html>

<html lang="pl">

  <head>

    <meta charset="utf-8" />

    <title> Test CSS</title>

    <link rel="stylesheet" type="text/css" href="styl.css" />

  </head>

  <body>

    <h1> Lorem ipsum</h1>

    <p>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Donec varius
    lacinia elit, ultricies venenatis velit consequat nec. Quisque ullamcorper vulputate
    felis sed aliquam. Mauris vulputate luctus erat, non placerat sapien ornare id.
    Nulla vulputate orci consequat tortor suscipit facilisis. Duis quis leo lectus.
    Nullam non dapibus erat. Mauris ut semper dui. Etiam pellentesque ac ligula id
    convallis. Donec condimentum elit eros, id finibus sapien pretium in. Donec eros
    ante, sollicitudin sagittis sem blandit, pharetra congue felis. Maecenas luctus
    massa vel est porttitor, sit amet tempus tortor placerat. Orci varius natoque
    penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus. In hac habitasse
    platea dictumst. Nulla lacinia ipsum ac nulla commodo convallis. Donec justo leo,
    porta eu commodo vitae, venenatis a nunc.</p>

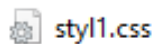
  </body>

</html>

```

Rysunek 3. Styl zewnętrzny (dokument HTML z dołączonym stylem styl.css)

```
p {color: red;}
```


Rysunek 4. Styl CSS dołączany do dokumentu HTML.

```
<!DOCTYPE html>

<html lang="pl">

  <head>

    <meta charset="utf-8" />

    <title> Test CSS</title>

    <style>

      @import url("styl1.css");

    </style>

  </head>

  <body>

    <h1> Lorem ipsum</h1>

    <p>Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Donec varius
    lacinia elit, ultricies venenatis velit consequat nec. Quisque ullamcorper vulputate
    felis sed aliquam. Mauris vulputate luctus erat, non placerat sapien ornare id.
    Nulla vulputate orci consequat tortor suscipit facilisis. Duis quis leo lectus.
    Nullam non dapibus erat. Mauris ut semper dui. Etiam pellentesque ac ligula id
    convallis. Donec condimentum elit eros, id finibus sapien pretium in. Donec eros
    ante, sollicitudin sagittis sem blandit, pharetra congue felis. Maecenas luctus
    massa vel est porttitor, sit amet tempus tortor placerat. Orci varius natoque
    penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus. In hac habitasse
    platea dictumst. Nulla lacinia ipsum ac nulla commodo convallis. Donec justo leo,
    porta eu commodo vitae, venenatis a nunc.</p>

  </body>

</html>
```

Rysunek 5. Import arkusza stylów (styl.css)

-
1. „Tworzenie stron internetowych” Cz.1, Jolanta Pokorska, Helion
 2. „Html i CSS”, Jon Duckett